



Handling 2025 nr 38

Redovisning av uppdrag att utvärdera valet av att ha kvar den byggande och förvaltande delen för idrotts- och fritidsanläggningar på idrotts- och föreningsnämnden

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen tillstyrker stadsledningskontorets förslag i tjänsteutlåtande den 4 september 2024 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag 2021-11-25 § 13 punkt 2 till kommunstyrelsen, att utvärdera valet av att ha kvar den byggande och förvaltande delen för idrotts- och fritidsanläggningar på idrotts- och föreningsnämnden senast två år efter införandet av den nya organisationen, antecknas och förklaras fullgjort.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen antecknade representanterna från V, S och MP som yttrande en skrivelse från den 25 februari 2025.

Göteborg den 26 februari 2025
Göteborgs kommunstyrelse

Jonas Attenius

Lina Isaksson

Yttrande

Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet

2025-02-25

Nr 35

Yttrande angående – Redovisning av uppdrag att utvärdera valet av att ha kvar den byggande och förvaltande delen för idrotts- och fritidsanläggningar på idrotts- och föreningsnämnden

Yttrandet

Frågan angående en fungerande organisation avseende den byggande och förvaltande delen för idrotts- och fritidsanläggningar är av stor vikt för det rödgröna styret. Det gäller inte minst att fortsätta stärka kontakten och återkopplingen till föreningar, med syftet att förbättra målgruppernas möjligheter att nyttja anläggningarna och vara delaktiga i deras utformning. Men också att minska klimatpåverkan från byggnation, renovering och drift av idrott- och föreningsnämndens anläggningar är angeläget.

Vi avser därför att i idrotts- och föreningsnämnden följa upp frågeställningar relaterat till detta som har uppkommit med anledning av utvärderingen som redovisats i kommunstyrelsen.



Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-09-04

Ärendenummer SLK-2024-00799

Handläggare

Jakob Jendeby, Tommy Eliasson

Telefon: 031 368 00 07

E-post: jakob.jendeby@stadshuset.goteborg.se

Redovisning av uppdrag att utvärdera valet av att ha kvar den byggande och förvaltande delen för idrotts- och fritidsanläggningar på idrotts- och föreningsnämnden

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag 2021-11-25 § 13 punkt 2 till kommunstyrelsen, att utvärdera valet av att ha kvar den byggande och förvaltande delen för idrotts- och fritidsanläggningar på idrotts- och föreningsnämnden senast två år efter införandet av den nya organisationen, antecknas och förklaras fullgjort.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 2021-11-25 § 13 om en ny organisation för stadsutveckling. I samband med beslutet gav kommunfullmäktige i uppdrag till kommunstyrelsen att utvärdera valet av att ha kvar den byggande och förvaltande delen för idrotts- och fritidsanläggningar på idrotts- och föreningsnämnden senast två år efter införandet av den nya organisationen.

Som del i stadsledningskontorets utredning har intervjuer genomförts. Utgångspunkten har varit de tidigare motiv som lyfts fram för att bibehålla idrott- och föreningsnämndens uppdrag i enlighet med nuvarande organisation alternativt att nämndens byggande och förvaltande uppdrag övergår till stadsfastighetsnämnden. Intervjuerna har syftat till att få förvaltningarnas nulägesbild i relation till tidigare redovisade förutsättningar och motiv. Detta mot bakgrund av att processer, arbetssätt och styrning inom såväl stadsutvecklingen som lokalförsörjning har utvecklats sedan tidigare utredningar.

Stadsledningskontoret bedömer att stadens samlade processutveckling skapat förutsättningar för effektivitetsmöjligheter som inte nödvändigtvis är knutna till en organisationsförändring. Stadsledningskontoret kan i likhet med tidigare utredningar konstatera att det inte alltid finns ett bästa alternativ när det gäller val av organisationsform. Stadsledningskontorets uppfattning är att val av organisationsform i så stor utsträckning som möjligt ska styras av vad som blir bäst för dem som verksamheten är till för. Det har inte framkommit något i utredningen som pekar på att valet av att ha kvar idrotts- och föreningsnämndens förvaltande och byggande uppdrag är eller har varit till nackdel för nämndens målgrupper.

Bedömning ur ekonomisk, social och ekologisk dimension

Förvaltningarna har idag olika målgrupper för sin verksamhet och bygger och förvaltar till stor del olika anläggningstyper. Huruvida en överföring av det byggande och förvaltande ansvaret skulle innebära någon effektivitetsvinst är därför svårt att bedöma, en bild som också bekräftas av förvaltningarna i utredningen. Stadsledningskontoret kan därutöver konstatera att det finns ett behov av idrottsanläggningar oavsett vem som bygger och förvaltar. Oaktat vem som bygger och förvaltar har förvaltningarna därutöver att förhålla sig till samma krav på miljömässighet utifrån såväl nationell som lokal nivå.

Stadens verksamheter inom stadsutvecklingsområdet påverkar och möter boende, besökare och näringsliv. Frågor inom både den ekologiska och sociala dimensionen är centrala i berörda verksamheters arbete med att skapa och förvalta en hållbar stad. Frågor kring utformning av stadens nämndsorganisationer och genomförandet av en förändring ska dock ha en begränsad betydelse för hur väl olika aspekter inom den ekologiska och sociala dimensionen blir omhändertagna inom berörda verksamheter.

Vilken nämnd som ansvarar för verksamheten utgör snarare en av flera förutsättningar. Förutsättningar som har större betydelse är mer direkt styrning som mål eller uppdrag i budgetar, olika typer av program och planer, lagstiftning, arbetssätt och rutiner.

Samverkan

Information om uppdraget har lämnats till CSG 2024-08-22 och 2024-11-14.

Bilaga

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2021-11-25 § 13

Ärendet

Ärendet utgör stadsledningskontorets redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag 2021-11-25 § 13 till kommunstyrelsen att utvärdera valet av att ha kvar den byggande och förvaltande delen för idrotts- och fritidsanläggningar på idrotts- och föreningsnämnden senast två år efter införandet av den nya organisationen.

Beskrivning av ärendet

Förändringen av stadens organisation enligt kommunfullmäktiges beslut innebär att fyra nya nämnder inrättades vid årsskiftet 2022/2023 inom stadens organisation för stadsutveckling:

- En nämnd med ansvar för fysisk planering.
- En nämnd med ansvar för exploatering.
- En nämnd med ansvar för genomförande och förvaltning kopplat till mark.
- En nämnd med ansvar för genomförande och förvaltning kopplat till byggnader.

Beslutet innebär att idrotts- och föreningsnämndens uppdrag att bygga och förvalta idrotts- och fritidsanläggningar kvarstod.

I samband med beslutet gav kommunfullmäktige kommunstyrelsen i uppdrag att utvärdera valet av att ha kvar den byggande och förvaltande delen för idrotts- och fritidsanläggningar på idrotts- och föreningsnämnden senast två år efter införandet av den nya organisationen.

Tidigare utredningar och motiv

Frågan har varit föremål för tidigare utredningar. Kommunfullmäktige beslutade 2018-03-22 § 15 om redovisning av uppdrag att genomföra en översyn av stadens facknämndsorganisation. En del i förslaget som stadsledningskontoret lämnade innebär att idrotts- och föreningsnämndens uppdrag att bygga samt förvalta och underhålla idrotts- och fritidsanläggningar skulle överföras till nämnden med ansvar för genomförande och förvaltning av byggnader. I anslutning till kommunstyrelsens behandling av ärendet fick stadsledningskontoret ett uppdrag att fortsatt utreda och klargöra förutsättningar för vissa av förslagen. Bland dessa ingick idrotts- och föreningsnämndens byggande och förvaltande uppdrag och syftet var att klargöra hur en överföring av detta uppdrag kunde realiseras även om beslutet i övrigt innebär ett ställningstagande att inte gå vidare med en etablering av de fyra nämnderna som stadsledningskontoret föreslog inom stadsutvecklingsområdet. Återrapporteringen av detta fortsatta utredningsuppdrag behandlades i kommunfullmäktige 2019-03-28 § 15. Beslutet innebär att idrotts- och föreningsnämnden kvarstod med det byggande och förvaltande uppdraget.

I de utredningsuppdrag som tidigare genomförts redogörs för olika motiv både för ett alternativ där idrotts- och föreningsnämnden kvarstår med uppdraget att bygga och förvalta och för alternativet att uppdraget överförs till nämnden med ansvar för genomförande och förvaltning kopplat till byggnader.

Det som i utredningarna i första hand lyfts fram som motiv till att idrotts- och föreningsnämnden skulle behålla uppdraget var:

- Kunskap om brukarnas behov kopplad till anläggningarna ökar om det byggande och förvaltande uppdraget hålls samman med själva verksamhetsdriften.

- Att föreningarnas kontakt med staden tydligare samlas till en nämnd/förvaltning.
- Att det inte minst vid mindre idrottsanläggningar kan vara svårt att skilja det förvaltande uppdraget från ansvaret för verksamhetsdriften av anläggningen.

Det som i utredningarna i första hand lyfts fram som motiv till att uppdraget överförs till nämnden med ansvar för genomförande och förvaltning kopplat till byggnader var:

- En mer enhetlig och sammanhållen hantering av stadens lokalförsörjning.
- Förbättrade möjligheter att i ett tidigare skede lyfta in det samlade behovet av verksamhetslokaler i arbetet med stadsutveckling.
- Bättre förutsättningar för ett bättre helhetsgrepp i förvaltning, underhåll och utveckling av verksamhetslokaler/anläggningar.
- Att rollerna som hyresvärd respektive hyresgäst fördelas på olika nämndsansvar, bland annat för att undvika eventuella konflikter när det kommer till fördelning av resurser mellan verksamhetsdrift å ena sidan uppdraget att förvalta och underhålla befintliga lokaler/anläggningar å andra sidan.

Med utgångspunkt i ovanstående konstaterade stadsledningskontoret i utredningen om ny organisation för stadsutveckling (kommunfullmäktige 2021-11-25 § 13) att olika sätt att organisera ansvar tenderar att stödja olika saker eller mål. Det konstaterades att det inte finns något givet bästa alternativ. Valet av organisation bör därför utgå ifrån en bedömning av vilken eller vilka av målsättningarna som är viktigast och vilket av organisationsalternativen som bäst stödjer en utveckling i den riktningen.

En utgångspunkt i denna utredning har varit att pröva om tidigare motiv för de olika alternativen fortfarande bedöms vara relevanta, om de stärkts eller försvagats eller om det tillkommit nya motiv som inte tidigare presenterats. Detta mot bakgrund av att processer, arbetssätt och styrning inom såväl stadsutvecklingen som lokalförsörjning har utvecklats sedan tidigare utredningar.

Det pågår en rad aktiviteter inom ramen för ny organisation för stadsutveckling för att åstadkomma en effektiv och sammanhållen stadsutveckling. Förändrade arbetssätt och processer ställer krav på idrotts- och föreningsnämnden att bistå i arbetet med taktisk och strategisk planering. En del i utvärderingen har därför handlat om att identifiera hur samarbete och samverkan fungerar utifrån olika skeden och processer.

Nuvarande uppdrag och organisation

Idrotts- och föreningsnämnden har i uppdrag att skapa goda förutsättningar för stadens invånare att kunna idrotta, ha en aktiv fritid samt främja folkhälsan. Nämnden ska stötta stadens föreningsliv, besluta och samordna föreningsbidrag samt förvalta, bygga och utveckla idrotts-, bad och motionsanläggningar. Nämnden bedriver idag verksamhet på flera olika anläggningstyper, exempelvis aktiva utemiljöer, bollplaner, friidrottsanläggningar, idrottshallar, ishallar, motionscentrum och simhallar. De vanligast återkommande anläggningstyperna är bollplaner och idrottshallar.

Stadsfastighetsnämnden har i uppdrag att tillhandahålla, förvalta och utveckla de verksamhetslokaler med tillhörande utemiljöer som behövs för stadens nämnder. Nämnden ska säkerställa en god och effektiv fastighetsförvaltning där fastigheternas långsiktiga värde och funktion säkras.

Nämnden ansvarar för att ur ett hela staden perspektiv, förvalta, bygga och utveckla ändamålsenliga och kostnadseffektiva verksamhetslokaler som bedöms ha ett långsiktigt strategiskt värde för staden.

Den idrottsanläggningstyp som idag byggs och förvaltas av båda nämnderna är idrottshallar. Vad avser mer sällan förekommande anläggningstyper såsom ishallar och simhallar så ansvarar idrotts- och föreningsnämnden för nybyggnation och förvaltning.

Idrotts- och föreningsnämnden består av cirka 350 medarbetare och chefer fördelade på sex olika avdelningar: anläggning, ekonomi och inköp, fastighet och stadsutveckling, föreningsstöd, HR samt utveckling och styrning. Cirka 10 medarbetare kan knytas direkt till byggnation och förvaltning. Dessa medarbetare har också ett nära samarbete med ytterligare cirka 30 medarbetare inom avdelningen anläggning med ansvar för drift av fastigheter. Nämnden förvaltar omkring 137 fastigheter med sammantaget cirka 164 byggnader. Den sammanlagda ytan uppgår till cirka 180 000 kvadratmeter lokalyta och 4,75 miljoner kvadratmeter markyta fördelade på cirka 240 markobjekt varav cirka 120 bollplaner.

Stadsfastighetsnämnden består av cirka 700 medarbetare och chefer fördelade på sex olika avdelningar: HR, ekonomi, utveckling och styrning, kommunikation, förvaltning och fastighetsutveckling, projekt och investering samt drift och underhåll. Cirka 250 medarbetare kan knytas till byggnation och förvaltning och cirka 350 medarbetare till drift och underhåll. Nämnden förvaltar omkring 1 750 fastigheter, med en sammanlagd lokalyta om cirka 2,6 miljoner kvadratmeter och 6,5 miljoner kvadratmeter markyta.

Utöver skillnaden i uppdrag och storlek på organisation har inte stadsfastighetsnämnden något nämndbidrag utan är självfinansierad via hyresintäkter. Skillnaden medför att nämnderna har olika hyressättande principer och villkor för sina lokaler. Gentemot stadens kommunala förvaltningar hyr stadsfastighetsförvaltningen ut idrottshallar med full nyttjanderätt via ett hyresavtal, till en hyresgäst som faktureras självkostnadshyra per månad.

Idrotts- och föreningsförvaltningen upplåter inte sina idrottshallar via ett hyresavtal med självkostnad utan idrottshallarna är antingen bokningsbara per timme eller genom en kommunintern upplåtelse avseende blockhyra av skolidrott dagtid. Bokningskostnaden per timme sätts inte utifrån självkostnadsprincipen utan utifrån förvaltningens uppdrag att främja folkhälsa. Hyran som sätts via den kommuninterna upplåtelsen avseende blockhyra sätts enligt praxis med en tredjedel av idrott och föreningsförvaltningens kostnad för objektet.

Beslut efter införandet av ny organisation

Sedan kommunfullmäktige (2021-11-25 § 13) beslutade om att införa en ny organisation för stadsutveckling har kommunfullmäktige också fattat beslut om ett antal nya styrande dokument som påverkar idrotts- och föreningsnämnden:

Kommunfullmäktige (2022-02-27 § 14) – Göteborgs Stads riktlinje för stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner.

Kommunfullmäktige (2023-01-26 § 22) – Göteborgs Stads riktlinjer för investering i- och inhyrning av samt äga eller hyra kommunala verksamhetslokaler.

Kommunfullmäktige (2024-02-01 § 27) – Göteborgs Stads riktlinje för styrande nyckeltal samt inriktning för samnyttjande och samlokalisering avseende kommunala verksamhetslokaler.

Sammantaget innebär besluten att idrotts- och föreningsnämnden idag verkar i en annan organisatorisk kontext vad avser stadsutveckling och lokalförsörjning än när uppdraget gavs om att utreda valet av att ha kvar den byggande och förvaltande delen. Som ett resultat av dessa förändringar har förvaltningen fått nya samarbetsytor och deltar i nya gemensamma processer. Exempelvis genom sitt deltagande i den utvecklade plan- och exploateringsprocessen och att förvaltningsdirektören ingår i samverkansforumet sammanhållen stadsutveckling där berörda direktörer deltar.

Kommunfullmäktige har även (2024-02-01 § 26) gett idrotts- och föreningsnämnden, stadsfastighetsnämnden och grundskolenämnden i uppdrag att gemensamt utreda ansvarsförhållanden vid byggnation av idrottshallar. Uppdraget syftar till att skapa bättre förutsättningar för byggnation, förvaltande och nyttjande av de idrottshallar som byggs på samma fastigheter som skolbyggnader. Den pågående utredningen fokuserar också på identifierade otydligheter kopplat till vilken part som ska bära kostnaden för ytor och funktioner som följer av att staden bygger större hallar för att möta ett bredare behov än det som genereras av grundskolan.

Nulägesbild utifrån intervjuer

Stadsledningskontoret har i utredningen genomfört intervjuer med idrotts- och föreningsförvaltningen, stadsfastighetsförvaltningen, exploateringsförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen och grundskoleförvaltningen. Förvaltningarna berör idrotts- och föreningsförvaltningens uppdrag genom sina respektive ansvarsområden inom exempelvis strategisk och taktisk planering, plan- och exploateringsverksamhet och lokalförsörjning.

Intervjuerna har skett med utgångspunkt i de tidigare motiv som har lyfts fram för att bibehålla idrotts- och föreningsnämndens uppdrag i enlighet med nuvarande organisation alternativt att nämndens byggande och förvaltande uppdrag övergår till stadsfastighetsnämnden. Intervjuerna har syftat till att få förvaltningarnas nulägesbild i relation till tidigare redovisade förutsättningar och motiv. Detta mot bakgrund av att processer, arbetssätt och styrning inom såväl stadsutvecklingen som lokalförsörjningen har utvecklats sedan tidigare utredningar.

De motiv som tidigare lyfts fram till att idrotts- och föreningsnämndens uppdrag att bygga och förvalta ska kvarstå anses fortsatt vara relevanta enligt de intervjuade förvaltningarna. Ett av de huvudsakliga motiven är kopplat till de positiva synergieffekter som bedöms uppstå när föreningsstöd, behovsanalys, byggande, drift och förvaltning samlas inom en förvaltning och nämnd. Idrotts- och föreningsförvaltningen pekar därutöver på att en av styrkorna med en mindre organisation är att den interna kommunikationen såväl som den externa, gentemot nyttjarna av stadens idrottsanläggningar medför en möjlighet att snabbt kunna överföra kunskap inom förvaltningen och att snabbt kunna agera på återkoppling från dem som verksamheten är till för.

Vad avser kompetens kopplat till byggnation så är idrotts- och föreningsförvaltningens bedömning att när det gäller idrottshallar så är den likvärdig med den kompetens som

finns hos stadsfastighetsförvaltningen. Men när det gäller övriga anläggningstyper som exempelvis ishallar och simhallar har förvaltningen en specifik kompetens. Idrotts- och föreningsförvaltningen ser det som positivt att nämnden tilldelas en budgetram som tydligt är kopplad till deras uppdrag att främja folkhälsa och göra det möjligt för stadens invånare att idrotta och ha en aktiv fritid. Det medför att förvaltningen anlägger ett bredare perspektiv vid byggnation av idrottsanläggningar i syfte att tillgängliggöra dem för så många som möjligt, i jämförelse med att bygga för en given mottagare, exempelvis grundskoleförvaltningen.

De motiv som tidigare lyfts fram till att idrotts- och föreningsnämnden uppdrag att bygga och förvalta ska föras över till stadsfastighetsförvaltningen anses i delar fortsatt vara relevanta enligt de intervjuade förvaltningarna. Vad avser motivet kopplat till förbättrade möjligheter att i ett tidigare skede lyfta in det samlade behovet av verksamhetslokaler i arbetet med stadsutveckling, anses det omhändertaget genom de processer och arbetssätt som utvecklats genom stadens nya organisation för stadsutveckling. Såväl stadsbyggnads- som exploateringsförvaltningen uppger dessutom att samverkan och samarbete med idrotts- och föreningsförvaltningen har utvecklats och förbättrats. Idrotts- och föreningsförvaltningen är med i de samverkanskonstellationer som byggts upp. Förvaltningarna är samstämmiga i att idrotts- och föreningsförvaltningen tar det ansvar som förväntas i processer som rör strategisk och taktisk planering och exploatering. Samtidigt betonar förvaltningarna att det ännu är för tidigt att utläsa resultatet av de arbetssätt som nu implementerats.

Det tidigare motivet till att föra över det byggande och förvaltande uppdraget som rörde en mer enhetlig och sammanhållen lokalförsörjning, anses, av samtliga förvaltningar, vara omhändertaget genom stadens nya styrmiljö för lokalförsörjning. Exempelvis genom Göteborgs Stads riktlinje för stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner.

Ett av de huvudsakliga motiven till att föra över det byggande och förvaltande ansvaret som lyfts fram främst av stadsfastighetsförvaltningen, är kopplat till de organisatoriska stordriftsfördelar som bedöms kunna uppstå i en större organisation. Exempelvis en bättre tillgång till sakkunskap och olika specialistfunktioner samt en bred och robust kompetens kring byggande och förvaltning. Av intervjuerna med stadsfastighetsförvaltningen framgår däremot att det är svårt att bedöma om stordriftsfördelarna, utöver angivna organisatoriska effekter, också kan resultera i ett mer kostnadseffektivt byggande och förvaltande.

Utöver tidigare redovisade motiv till att föra över ansvaret för byggande och förvaltande till annan nämnd pekar idrotts- och föreningsförvaltningen såväl som stadsfastighetsförvaltningen på att det finns en viss risk att lokalförsörjningen av idrottsanläggningar skulle kunna nedprioriteras i relation till lagstadgade behov av kommunal service om prioritering krävs mellan olika verksamheters behov.

Stadsledningskontoret kan sammantaget konstatera att förvaltningarna fortfarande ser att det finns motiv som talar för att låta idrotts- och föreningsnämndens uppdrag kvarstå samtidigt som det finns tänkbara motiv till att flytta ansvaret till stadsfastighetsnämnden. Stadsledningskontoret kan konstatera att förvaltningarna är eniga i om att en förändring är fullt möjlig men att olika sätt att organisera verksamheten medför olika för- respektive nackdelar.

Att ansvaret för den byggande och förvaltande delen har behållits på idrotts- och föreningsnämnden har inte genererat ett sämre utfall för idrottsföreningarna, jämfört med om ansvaret hade flyttats till den nya organisationen för stadsutveckling.

Hyresgästpåverkan

Eftersom grundskoleförvaltningen idag hyr idrottshallar från såväl stadsfastighetsförvaltningen som idrotts- och föreningsförvaltningen låg fokus i intervjun på att försöka fånga eventuella skillnader mellan respektive hyresvärd.

I nuläget finns inte en väg in för förvaltningen vad avser serviceanmälan, utan anmälan sker till den organisation som förvaltar hallen, stadsfastighetsförvaltningen eller idrotts- och föreningsförvaltningen. Hanteringen medför en viss otydlighet som ibland resulterar i att serviceanmälan skickas till fel organisation, vilket kan påverka återkoppling såväl som tid för åtgärdande. Grundskoleförvaltningens bild är att även de föreningar som hyr in sig i de olika idrottshallarna upplever motsvarande otydlighet.

Grundskoleförvaltningen pekar även på att skillnaderna i villkor och hyressättande principer mellan stadsfastighetsförvaltningen och idrotts- och föreningsförvaltningen medför att grundskoleförvaltningens samlade lokalkostnader för idrottshallar blir betydligt lägre för idrotts- och föreningsförvaltningens halltor. Grundskoleförvaltningen pekar också på att denna skillnad påverkar ersättningsnivåerna till skolor med enskild huvudman.

Vad avser den skillnad i lokalkostnader som grundskoleförvaltningen redovisar är stadsledningskontorets bedömning att utfallet i sig är intressant, men det kan inte direkt kopplas till uppdraget att utvärdera valet av att ha kvar den byggande och förvaltande delen på idrotts- och föreningsnämnden. Frågan handlar snarare om skillnaderna mellan stadsfastighetsnämndens och idrotts- och föreningsnämndens uppdrag och hur det i sig påverkar respektive nämnds hyressättande principer och villkor för idrottshallar. Stadsledningskontoret ser att det är lämpligt att grundskoleförvaltningen utvecklar sitt resonemang vidare och belyser dessa lokalkostnadskonsekvenser närmare inom ramen för förvaltningens årliga lokalbehovsplanprocess. Då kan också stadsledningskontoret i anslutning till kommande lokalförsörjningsplan värdera behovet av att ytterligare adressera frågan.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret kan i likhet med tidigare utredningar konstatera att det inte alltid finns ett bästa alternativ när det gäller val av organisationsform. Olika sätt att organisera verksamheten tenderar att stödja olika saker eller mål.

Sedan kommunfullmäktige i slutet av 2021 gav kommunstyrelsen i uppdrag att utvärdera valet av att ha kvar den byggande och förvaltande delen för idrotts- och fritidsanläggningar på idrotts- och föreningsnämnden senast två år efter införandet av den nya organisationen, har ett antal kommunfullmäktigebeslut fattats samt uppdrag genomförts som påverkat idrotts- och föreningsnämndens verksamhet.

Stadsledningskontoret bedömer att dessa beslut och uppdrag sammantaget bidragit till att idrott- och föreningsnämnden verkar i en annan kontext idag jämfört med när uppdraget gavs både vad avser stadsutveckling och lokalförsörjning. Stadsledningskontorets bedömning bekräftas i de dialoger som genomförts med förvaltningarna.

När det gäller stadsutveckling är förvaltningarna samstämmiga i sin uppfattning om att samverkan och samarbete med idrotts- och föreningsförvaltningen har utvecklats och förbättrats inom ramen för den nya organisationen för stadsutveckling. Exempelvis genom att idrotts- och föreningsförvaltningen deltar i stadens samverkanskonstellationer kopplade till utvecklade arbetssätt och processer rörande såväl strategisk och taktisk planering som i plan- och exploateringsverksamhet. Förvaltningarna ger också en samstämmig bild i uppfattningen om att den förändrade styrmiljön för lokalförsörjning skapat bättre förutsättningar för en enhetlig och sammanhållen planering av dessa frågor.

Stadsledningskontoret uppfattar därför att stadens processutveckling inom stadsutvecklings- och lokalförsörjningsområdet skapat en tydligare struktur för idrotts- och föreningsförvaltningen att verka i. Detta har skapat nya förutsättningar för förvaltningen att effektivisera sitt arbete både internt och externt gentemot andra förvaltningar inom planering, byggande och förvaltning. Stadsledningskontoret bedömer att stadens samlade processutveckling skapat förutsättningar för effektivitetsmöjligheter som inte nödvändigt är knutna till en organisationsförändring. Syftet med en organisationsförändring och vad en förändring förväntas uppnå blir ur detta perspektiv därmed inte ett lika tydligt motiv. Samtidigt bedömer stadsledningskontoret att det är för tidigt att till fullo kunna utvärdera effekten av de arbetssätt och processer som nu är under implementering.

Stadsledningskontorets uppfattning är att valet av organisationsform i så stor utsträckning som möjligt ska styras av vad som blir bäst för den verksamheten är till för. I genomförd utredning har detta utgjort en väsentlig frågeställning. Samtidigt konstaterar stadsledningskontoret att frågan är svår att bedöma. Förvaltningarna har idag olika målgrupper för sin verksamhet och bygger och förvaltar till stor del olika anläggningstyper. Huruvida en överföring av det byggande och förvaltande ansvaret skulle innebära någon effektivitetsvinst är därför svårt att bedöma. Däremot kan stadsledningskontoret konstatera att det inte har framkommit något i utredningen som pekar på att valet av att ha kvar idrotts- och föreningsnämndens förvaltande och byggande uppdrag är eller har varit till nackdel för nämndens målgrupper.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör



Redovisning av uppdraget att uppdatera tidigare utredning av stadens nämndorganisation inom stadsutvecklingsområdet

§ 13, 1507/20

Beslut

Enligt kommunstyrelsens förslag:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att genomföra en förändring av stadens organisation som innebär att fyra nya nämnder, vid årsskiftet 2022/2023, inrättas enligt följande:
 - a) En nämnd med ansvar för fysisk planering utifrån den inriktning som framgår av avsnitt 6.1 i bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
 - b) En nämnd med ansvar för exploatering utifrån den inriktning som framgår av avsnitt 6.2 i bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
 - c) En nämnd med ansvar för genomförande och förvaltning kopplat till mark utifrån den inriktning som framgår av avsnitt 6.3 i bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
 - d) En nämnd med ansvar för genomförande och förvaltning kopplat till byggnader utifrån den inriktning som framgår av avsnitt 6.4 i bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utvärdera valet av att ha kvar den byggande och förvaltande delen för idrotts- och fritidsanläggningar på Idrotts- och föreningsnämnden senast två år efter införandet av den nya organisationen.
3. Inriktningen för det fortsatta arbetet är att ansvaret för framtagandet av stadens plan för hemlöshet samt kartläggningar inom området läggs under nämnden med ansvar för exploatering.
4. Inriktningen för det fortsatta arbetet är att ansvaret för arrenden inklusive stadsnära odling samlas under nämnden med ansvar för exploatering.
5. Den politiska referensgruppens uppdrag förlängs t.o.m. 31 december 2022.
6. Löpande rapportering om arbetet med omorganisationen ska ske i KSAU genom en stående punkt på dagordningen.

Handling

2021 nr 243.

Yrkanden

Johan Zandin (V), Ann Catrine Fogelgren (L), Karin Pleijel (MP), Sabina Music (C), Toni Orsulic (M) och Björn Tidland (SD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.



Viktoria Tryggvadottir Rolka (S) och Veronica Öjeskär (D) yrkar bifall till förslaget från S och D i kommunstyrelsen.

Propositionsordning

Ordföranden ställer propositioner på yrkandena och finner att kommunstyrelsens förslag har bifallits.

Reservationer

Ledamöterna från S reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Ledamöterna från D reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen
Valberedningen

Dag för justering

2021-12-06

Vid protokollet

Sekreterare

Lina Isaksson

Ordförande

Anneli Rhedin

Justerande

Pär Gustafsson

Justerande

Håkan Eriksson

Justerande

Åse-Lill Törnqvist